

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแนวทางการปลูกฝังการจัดทำบัญชีครัวเรือนแก่ประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลเขาบายศรี อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลบริบทของชุมชน โดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participation Observation)

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย มีดังนี้

1.1.1 เพื่อศึกษาแนวทางการปลูกฝังการจัดทำบัญชีครัวเรือนแก่ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเขาบายศรี อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

1.1.2 เพื่อศึกษาอุปสรรคและข้อจำกัดของแนวทางการปลูกฝังการจัดทำบัญชีครัวเรือนแก่ประชาชน

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย มีดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบเฉพาะเจาะจง คือประชาชนที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลตำบลเขาบายศรี อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ซึ่งเข้าร่วมโครงการบริการวิชาการ “บัญชีเพื่อวิถีชีวิต ที่พอเพียง” ครั้งที่ 4 ใช้รูปแบบวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลบริบทของชุมชน การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participation Observation) โดยดำเนินการประชุมกลุ่มประชาคมกับเทศบาลตำบลเขาบายศรีดำเนินการประชุมกลุ่มประชาคมกับเทศบาลตำบลเขาบายศรีและการจัดเวทีแลกเปลี่ยนด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) และนำมาทำการวิเคราะห์แนวทางการปลูกฝังการจัดทำบัญชีครัวเรือนแก่ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเขาบายศรี อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี รวมทั้งอุปสรรคและข้อจำกัดของแนวทางการปลูกฝังการจัดทำบัญชีครัวเรือนแก่ประชาชน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ แนวทางการปลูกฝังการจัดทำบัญชีครัวเรือนแก่ประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลเขาบายศรี อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี และนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สรุปสังเคราะห์คำตอบ

1.3 ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1.3.1 ศึกษาแนวทางการปลูกฝังการจัดทำบัญชีครัวเรือนแก่ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเขาบายศรี อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

จากการศึกษาแนวทางการปลูกฝังการจัดทำบัญชีครัวเรือนแก่ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเขายายศรี อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี พบว่าประชาชนต้องการให้มีการอบรม การจัดบันทึกบัญชีครัวเรือนเพิ่มเติมทั้งกลุ่มที่เคยเข้ารับการอบรมแล้วและกลุ่มที่ยังไม่ได้เข้ารับการอบรม มีการจัดทำให้เห็นเป็นแบบอย่างแก่คนในครอบครัว อธิบายให้ทราบถึงผลประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดทำบัญชีครัวเรือน ควรมีการติดตามผลการจัดทำบัญชีครัวเรือนเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ทราบว่ามีการนำไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่องหรือไม่ ซึ่งจะต้องความมีวินัย มีความขยันและมุ่งมั่นในการจัดทำบัญชีครัวเรือน มีความซื่อสัตย์จัดบันทึกด้วยความจริง มีความสม่ำเสมอในการจัดทำบัญชีครัวเรือน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำ/ปรับแบบฟอร์มบันทึกบัญชีที่ง่ายต่อการบันทึกและเพียงพอสำหรับการจัดบันทึกตลอดทั้งปี ควรแจกให้กับทุกครัวเรือนเป็นประจำทุกเดือนอย่างสม่ำเสมอ

1.3.2 ศึกษาอุปสรรคและข้อจำกัดของแนวทางการปลูกฝังการจัดทำบัญชีครัวเรือนแก่ประชาชน

จากการศึกษาอุปสรรคและข้อจำกัดของแนวทางการปลูกฝังการจัดทำบัญชีครัวเรือนแก่ประชาชน พบว่า แบบฟอร์มที่ใช้ในการบันทึกนั้นมีจำนวนหน้าน้อย ไม่ครบ 12 เดือน ขนาดเล็ก ไม่เหมาะกับผู้ที่มียายตาไม่ดี อายุมาก ช่องของแบบฟอร์มไม่พอเขียน ไม่มีเวลาในการบันทึก ไม่มีแบบฟอร์มสำหรับการบันทึก จึงไม่ได้บันทึกบัญชีครัวเรือน

ทั้งนี้ยังมีข้อเสนอแนะทางการปลูกฝังการจัดทำบัญชีครัวเรือนแก่ประชาชน พบว่าประชาชนมีความต้องการให้คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแบบฟอร์มบันทึกบัญชีที่ง่ายต่อการบันทึกและเพียงพอสำหรับการจัดบันทึกตลอดทั้งปี ควรแจกให้กับทุกครัวเรือนเป็นประจำทุกเดือนอย่างสม่ำเสมอ

2. อภิปรายผล

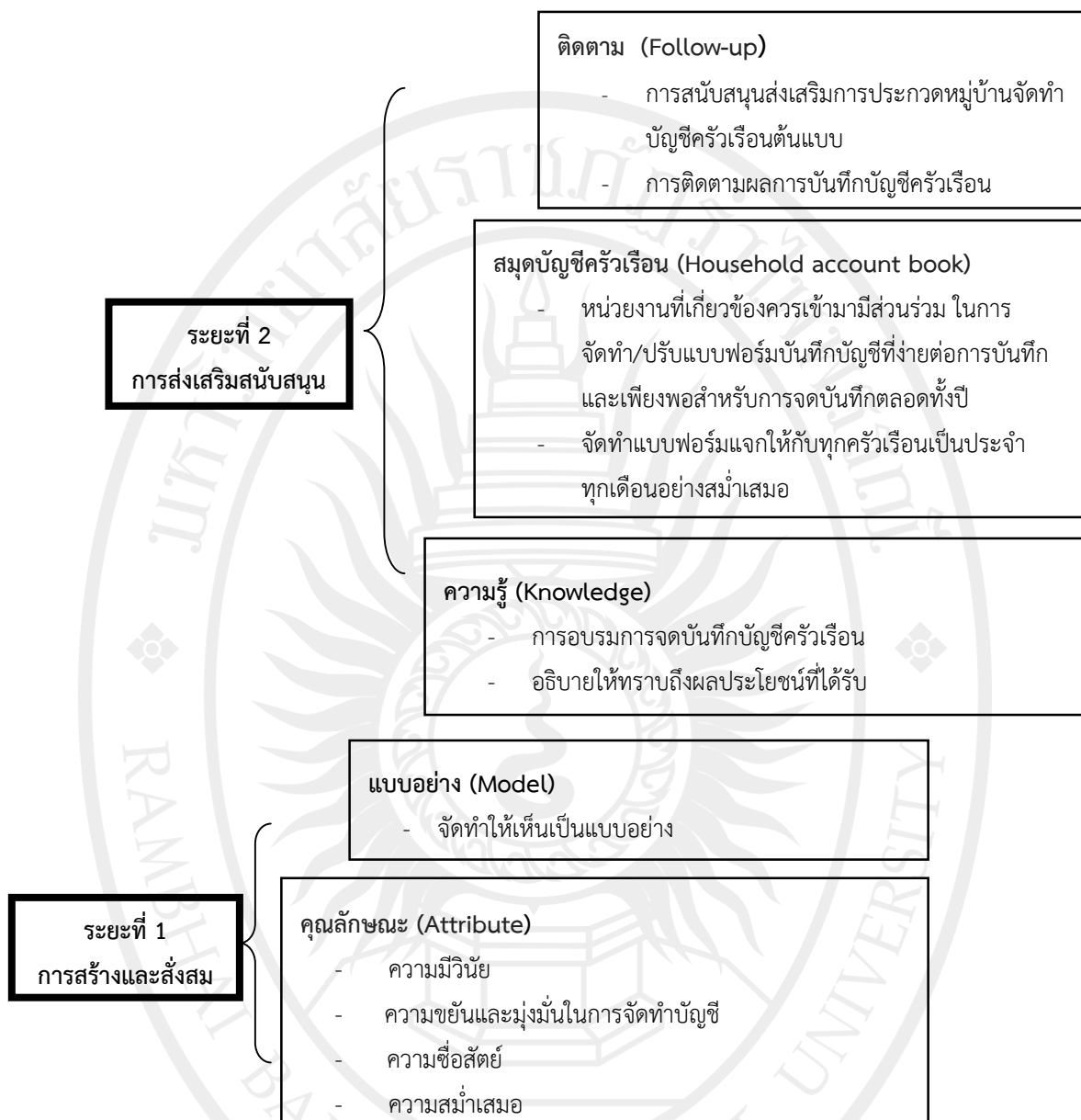
แนวทางการปลูกฝังการจัดทำบัญชีครัวเรือนแก่ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเขายายศรี อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี พบว่าประชาชนต้องการให้มีการอบรมการจัดบันทึกบัญชีครัวเรือนเพิ่มเติมทั้งกลุ่มที่เคยเข้ารับการอบรมแล้วและกลุ่มที่ยังไม่ได้เข้ารับการอบรม มีการจัดทำให้เห็นเป็นแบบอย่างแก่คนในครอบครัว อธิบายให้ทราบถึงผลประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดทำบัญชีครัวเรือน ควรมีการติดตามผลการอบรมและนำไปใช้เป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ทราบว่ามีการนำไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่องหรือไม่ ซึ่งจะต้องความมีวินัย มีความขยันและมุ่งมั่นในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมีความซื่อสัตย์จัดบันทึกด้วยความจริง มีความสม่ำเสมอในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

อุปสรรคและข้อจำกัดของแนวทางการปลูกฝังการจัดทำบัญชีครัวเรือนแก่ประชาชน ได้แก่ แบบฟอร์มที่ใช้ในการบันทึกนั้นมีจำนวนหน้าน้อย ไม่ครบ 12 เดือน ขนาดเล็ก ไม่เหมาะกับผู้ที่มียายตาไม่ดี อายุมาก ช่องของแบบฟอร์มไม่พอเขียน ไม่มีเวลาในการบันทึก ไม่มีแบบฟอร์มสำหรับ

การบันทึก จึงไม่ได้บันทึกบัญชีครัวเรือนสอดคล้องกับศูนย์ ตฤณขจี และ นิยะดา วิเศษบริสุทธิ์ (2551) ศึกษาการรับรู้ และปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนในอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยาพบว่าประชาชนในอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความคิดเห็นว่า เสียเวลาในการจัดทำ และยังสอดคล้องกันกับสุภัทษธร ทวีจันทร์. (มปป.) ที่ได้ศึกษาการบูรณาการบัญชีครัวเรือนเพื่อเสริมสร้างภูมิปัญญาทางบัญชีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีศึกษาชุมชนบ้านกลาง ตำบลชะยูง อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า (1) สภาพปัจจุบันของการจัดทำบัญชีครัวเรือนเป็นไปตามความสมัครใจ เนื่องจากไม่ได้มีหน่วยงานใดบังคับให้ทำ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่น สำนักงานพัฒนาชุมชนและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ได้เข้ามาให้ความรู้ด้านการจัดทำบัญชีครัวเรือนแต่ไม่ได้มีการติดตามผลอย่างต่อเนื่องและไม่ได้มีมาตรการใดๆ มาบังคับให้จัดทำ โดยพบว่า มีเพียงแค่ 3 ครัวเรือนเท่านั้นที่ปฏิบัติจริงอย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุผลว่าต้องการทราบว่าในแต่ละวันครอบครัวมีการจ่ายอะไรไปบ้าง และมีเงินเหลือเท่าไรในแต่ละวันเพื่อวางแผนการใช้จ่ายในอนาคต (2) ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนเนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำให้ไม่มีเวลาในการที่จะบันทึกรายการที่เป็นปัจจุบันในแต่ละวัน และไม่สามารถยอมรับความเป็นจริงเกี่ยวกับการจัดทำกรรับ-จ่ายได้ อีกทั้งขาดแรงกระตุ้นหรือแรงจูงใจจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำบัญชี ขาดตัวแทนในการถ่ายทอดและให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับชนิตา โชติเสถียรกุล (2555) ได้ศึกษาการศึกษาสภาพปัญหา การจัดทำบัญชีครัวเรือนของผู้ปกครองนักศึกษา สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาควิชาชีพ เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาควิชาชีพเชียงใหม่ พบว่าปัญหาของการจัดทำบัญชีครัวเรือนที่พบส่วนใหญ่ 3 อันดับแรก คือ ไม่มีเวลาในการบันทึกบัญชี สายตาไม่ดี ไม่ได้บันทึกอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ จากการวิจัยยังพบอีกว่า แม้ผู้จัดทำบัญชีครัวเรือนจะเห็นประโยชน์ในการบันทึกบัญชี ในปัจจุบันส่วนใหญ่ไม่ได้จัดทำบัญชีครัวเรือนแล้วซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้การสนับสนุน และให้ความร่วมมือในการเข้าไปตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง

จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลการวิจัยที่ได้จากกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ กับทฤษฎี วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย คณะผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาแนวทางการปลูกฝังการจัดทำบัญชีครัวเรือนแก่ประชาชนด้วยแนวทางการปลูกฝังการจัดทำบัญชีครัวเรือนแก่ประชาชน 2 ระยะ ดังนี้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาพที่ 5.1 แสดงระยะของแนวทางการปลูกฝังการจัดทำบัญชีครัวเรือน

3. ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้จำแนกข้อเสนอแนะไว้ 2 ลักษณะ คือ ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 หลักสูตรการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ ควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือน สำหรับประชาชนที่มีความสนใจเพิ่มเติม ซึ่งอาจเน้นกลุ่มแม่บ้าน หรือ กลุ่ม อสม. ของเทศบาลตำบลเขาบายศรี เพื่อให้ประชาชนมีความรู้เพิ่มมากขึ้น

3.1.2 พัฒนาแบบฟอร์มการจัดทำบัญชีครัวเรือนให้มีความเหมาะสมกับกลุ่มผู้ใช้ และเพียงพอต่อการจัดบันทึกในแต่ละช่วงเวลา (รายเดือน รายปี)

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรนำแบบฟอร์มการจัดทำบัญชีครัวเรือนที่ได้พัฒนาขึ้นใหม่ไปให้ประชาชนทดลองใช้เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการใช้จัดบันทึกบัญชีครัวเรือน